

Nieuwe kabinet besluit over ingebruikname zzp-webmodule en handhaving

Paramedici onbekend met gevolgen zzp-ontwikkelingen

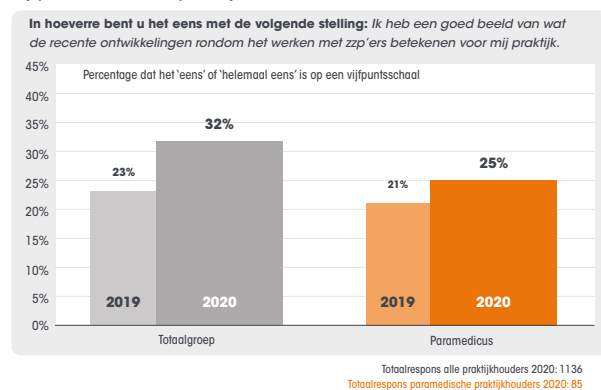
Tekst: Drs. ing. Erik van Dam

Van de praktijkhoudende paramedici die met zzp'ers werken, werkten of dat van plan zijn, heeft slechts 25% een goed beeld van de effecten van de recente zzp-ontwikkelingen voor hun eigen praktijk. Dat bleek eind vorig jaar uit VvAA-onderzoek.¹ Omdat er nogal wat ontwikkelingen zijn geweest in het afgelopen jaar, is het tijd voor een korte zzp-update.

Zicht op zzp-wetgeving beperkt

Zorgpraktijkhouders hebben geen goed beeld van de recente ontwikkelingen rondom het werken met zzp'ers. Dat geldt ook voor paramedici²: waar zij in 2019 met 21% al iets onder het gemiddelde (23%) zaten, zakten zij in de meting van 2020 met 25% flink onder het gemiddelde van alle beroepsgroepen samen (32%). *Figuur 1* toont het verschil tussen de paramedici en de totaalgroep in 2019 en 2020.

Figuur 1: Beperkt zicht op impact zzp-wetgeving
Bij paramedische praktijkhouder (Bron: VvAA 2020)

Status nieuwe regime

Na de in 2016 afgeschafte VAR en haar opvolger, de Wet DBA met haar 'modelovereenkomsten', werd in het regeerakkoord van 2017 alweer een nieuw zzp-regime beschreven. Dit bestaat uit vier onderdelen. Sindsdien werkte het kabinet

deze met horten en stoten verder uit. Inmiddels is het volgende regeerakkoord alweer in beeld. Waar staan we nu? Een korte samenvatting:

1. Wetsonderdelen van tafel

Het eerste onderdeel bestond uit wetsvoorstellen voor de 'onder- en bovenkant' van de arbeidsmarkt. Kort gezegd kwamen die neer op bescherming van zzp'ers met lagere uurtarieven door de invoering van minimumtarieven en het vergroten van de ondernemersvrijheid voor zzp'ers met hogere uurtarieven op basis van een zogenaamde 'zelfstandigenverklaring'. Op basis van die op te stellen verklaring zouden zzp'ers en hun opdrachtgevers zekerheid krijgen dat er geen sprake was van een dienstbetrekking. Deze onderdelen van het zzp-pakket in het regeerakkoord zijn inmiddels van tafel.³ De hieruit voortvloeiende enorme administratieve lasten, waartegen we vanuit VvAA nog flink ageerden, deden de voorstellen in juni 2020 de das om.

2. Fiscale voordelen verminderd

De zelfstandigenaftrek is een fiscaal voordeel dat een zelfstandig ondernemer, dus ook een zzp'er, heeft ten opzichte van een werknemer. Met de afbouw van dit voordeel ontmoedigt het kabinet de keuze voor het zzp-schap om puur financiële redenen. Dit onderdeel van het zzp-pakket is al in gang gezet. Het kabinet vermindert dit voordeel voor

zelfstandig ondernemers inmiddels fors: stapsgewijs naar € 3.240,- in 2036 (ter vergelijking, het was € 7.280,- in 2019). Mogelijk wordt dit binnenkort op basis van Europese regels nóg verder teruggeschoefd.

3. Arbeidsongeschiktheids- en oudedagsvoorzieningen

In het pensioenakkoord zijn sociale partijen een verplichte verzekering voor arbeidsongeschiktheid voor zzp'ers overeengekomen. Daarnaast spraken zij af dat zzp'ers voor hun oude dag de mogelijkheid moeten krijgen om deel te nemen aan een branchepensioenfonds. Ondanks de zegen van sociale partijen, blijken deze onderdelen uit het zzp-pakket bijzonder taai in de uitwerking. Het is dus nog maar de vraag in hoeverre en wanneer deze onderdelen in wetgeving verwezenlijkt zullen worden.

4. Webmodule als pilot gestart

Op 11 januari van dit jaar startte, aanzienlijk vertraagd, een pilot van de webmodule die vooraf duidelijkheid moet geven over de aard van de arbeidsrelatie. Meer over deze module en de uitkomst van de pilot is opgenomen in het kader 'Webmodule of modelovereenkomst?'

5. Handhaving uitgesteld

Het huidige, demissionaire kabinet laat een besluit over het aanscherpen van het milde handavingsregime dat op dit moment van kracht is over aan zijn opvolger. De aanscherping stond aanvankelijk gepland voor 1 januari van dit jaar en werd vervolgens doorgeschoven naar 1 oktober van dit jaar. Het kabinet meende op beide momenten dat aanscherping op dat moment niet verstandig was. Het milde regime houdt kort gezegd in dat mocht de Belastingdienst oordelen dat de zzp'er in dienstbetrekking werkt, er niet direct tot correcties wordt overgegaan. Afhankelijk van de snelheid van de formatie en de voortvarendheid van het nieuwe kabinet zal deze milde handhaving in ieder geval op korte of middellange termijn van kracht blijven.

Meer toelichting op bovenstaande onderdelen vind je op vva.nl/zzp.

Webmodule of modelovereenkomst?

Uitkomsten webmodule

Gebruik van de anonieme vragenlijst van de webmodule moet de opdrachtgever (praktijkhouder) inzicht verschaffen in de arbeidsrelatie met een zzp'er. De module kent drie mogelijke uitkomsten:

- Opdrachtgeversverklaring:
de zzp'er kan buiten dienstbetrekking werken
- Indicatie dienstbetrekking:
sterke aanwijzingen voor (fictieve) dienstbetrekking
- Geen oordeel mogelijk:
niet duidelijk of er een dienstbetrekking bestaat

Evaluatie webmodule: uitstel besluitvorming

Na een pilot van zes maanden begin dit jaar, volgde dit najaar een evaluatie waarvan de verantwoordelijke bewindslieden in september verslag deden aan de Tweede Kamer.⁴ De vragenlijst in de webmodule bleek bijna zeventuizend keer ingevuld. Bij slechts 28% indiceerde de webmodule dat er buiten dienstbetrekking wordt gewerkt. In alle andere gevallen zou er sprake zijn van een (fictieve) dienstbetrekking of kon de webmodule geen uitspraak doen. De geplande besluitvorming over ingebruikname van de module als instrument waaraan rechten te ontleen zijn, schoof men door naar het nieuwe kabinet. Saillant detail: de zzp-webmodule maakte onderdeel uit van het totale zzp-plan dat was opgenomen in het regeerakkoord van Rutte III, al in 2017. Een heet hangijzer dus.

Nuances missen in webmodule

Het is nog maar de vraag of deze webmodule dan als instrument naast de huidige modelovereenkomsten komt, of in plaats daarvan. Dat laatste zou onverstandig zijn, want de webmodule blijkt niet afgestemd op de zorgsector. Het mist de specifieke nuances die wel in de huidige modelovereenkomsten zit. Daarnaast: partijen sluiten in de regel toch een overeenkomst om hun afspraken in vast te leggen. Zo'n webmodule leidt dus ook tot extra administratie.

Modelovereenkomsten ergotherapeuten nog bruikbaar

Samen met onder meer Ergotherapie Nederland ontwikkelde VvAA in 2016 twee door de Belastingdienst goedgekeurde modelovereenkomsten voor paramedici. Je vindt deze via Belastingdienst.nl (zoeken met 'modelovereenkomsten voor branches en beroepen'). Het gaat om:

- de overeenkomst van praktijkwaarneming, voor tijdelijke vervanging
- de overeenkomst van praktijkmedewerking, voor tijdelijke extra capaciteit in de praktijk.

Figuur 2 geeft een totaaloverzicht van de vormen waarin een zelfstandig ergotherapeut werkzaam kan zijn. Beide overeenkomsten hebben momenteel nog hun fiscale waarde: werken met én conform (!) de overeenkomst betekent dus in ieder geval voorlopig nog werken buiten dienstbetrekking. In dat geval is er dus geen inhoudingsplicht van loonbelasting en sociale premies.

Figuur 2: Werkvormen ergotherapeuten
Soorten en maten zelfstandigen (Bron: VvAA 2021)

De **stem** en **steun** van zorgverleners

Over de auteur:

Erik M. van Dam is senior adviseur kennismanagement en zpz-specialist bij VvAA (erik.van.dam@vvaa.nl).

Referenties:

1. Onderzoek 'Werken met zelfstandigen zonder personeel (zpz'ers)', VvAA, november 2020.
2. De in dit artikel genoemde groep 'paramedici' bestaat naast ergotherapeuten met name uit oefentherapeuten (Cesar en Mensendiek) en logopedisten, osteopaten en diëtisten opgenomen, maar géén fysiotherapeuten.
3. www.vvaa.nl/voor-leden/nieuws/wetsvoorstel-in-prullenbak.
4. Zevende voortgang uitwerking maatregelen 'werken als zelfstandige', van W.Koolmees (minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid) en J.A. Vijlbrief (staatssecretaris van Financiën), Kamerstuk-31311-240, 20 september 2021.

MINICOLLEGE

'Zpz'ers in de zorg in tien minuten'

Bekijk het online VvAA-minicollege en veel meer zpz-informatie via vvaa.nl/zpz of gebruik de QR-code.

Plafondlift

+ Surehands tilbeugel®

= Zelfstandig tillen naar toilet, bed of rolstoel

Tiltechniek
Uniek in zelfstandig wonen

www.tiltechniek.nl | info@tiltechniek.nl | 0416 - 65 08 67